

เสวนาคลังสมอง คลังปัญญาสยาม (ครั้งที่ 8)

"Innovation and Technology Transfer"

โดย

ดร.กิติพงศ์ พร้อมวงศ์

(กรรมการบริหารสถาบันคลังสมองของชาติ)

ดร.เสาวรจ รัตนคำฟู

(ผู้อำนวยการวิจัยด้านนโยบายนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

วันที่ 12 พฤศจิกายน 2567 เวลา 10.00 - 11.00 ผ่านระบบ VDO Conference (ZOOM)

การจัดงานเสวนาทางวิชาการภายใต้หัวข้อ “การขับเคลื่อนนวัตกรรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยี” ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้เชี่ยวชาญหลายภาคส่วน โดยมีเป้าหมายหลักในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของนวัตกรรม การถ่ายทอดเทคโนโลยี และแนวทางการผลักดันให้เกิดการใช้งานจริงในเชิงพาณิชย์และสังคม

โดยนวัตกรรมไม่ใช่เพียงแค่สิ่งใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นเท่านั้น แต่ยังต้องมีคุณค่า สามารถใช้งานได้จริง และสร้างผลกระทบในวงกว้าง ไม่ว่าจะเป็นเชิงพาณิชย์หรือสังคม

ดร.กิติพงศ์ พร้อมวงศ์ ได้ยกตัวอย่างว่า นวัตกรรมสามารถเกิดได้ทั้งจาก ผลิตภัณฑ์ กระบวนการ และ/หรือ รูปแบบธุรกิจ เช่น การพัฒนา “หวาน” ให้กลายเป็นสินค้าเพื่อการประดับ และมีการสร้างเรื่องราว (Storytelling) เพื่อเพิ่มคุณค่าเชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นตัวอย่างของ “New Business Model” ที่เกิดจากการสร้างนวัตกรรมทางธุรกิจที่ไม่ได้จำกัดอยู่แค่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ แต่รวมถึงการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิธีการดำเนินธุรกิจทั้งระบบ

ดร.เสาวร็จ รัตนคำฟู กล่าวถึงความท้าทายของระบบนวัตกรรมไทย โดยพบว่า

1. มีช่องว่างระหว่างงานวิจัยกับการใช้งานจริง (Commercialization)
2. เทคโนโลยีจากงานวิจัยมักเป็น Supply-Driven มากกว่า Demand-Driven ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจ
3. ปัญหาการสนับสนุนทางการเงินและแรงจูงใจ

การแก้ไขปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องสร้าง Ecosystem ที่เชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคเอกชน โดยมีหน่วยงานกลางที่สามารถประสานความร่วมมือให้เกิดขึ้นจริงได้

มีการยกตัวอย่าง การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศจีน โดยการสร้างนวัตกรรมต้องเริ่มจากการเก็บข้อมูลตามความต้องการของ (Demand-Driven)

เริ่มต้นจากการศึกษาตลาด	การพัฒนาตามความต้องการ	การทดสอบกับผู้ใช้จริง	การพัฒนาอุตสาหกรรมในจีน
● วิเคราะห์ความต้องการของผู้บริโภค ● เข้าใจปัญหาที่ต้องการแก้ไข ● ศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้งาน	● ออกแบบให้ตรงกับความต้องการ ● แก้ปัญหาที่ผู้ใช้พบจริง ● ตอบสนองความคาดหวังของตลาด	● รับฟังความคิดเห็น ● ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ● พัฒนาต่อเนื่องตามความต้องการที่เปลี่ยนแปลง	● ศึกษาความต้องการตลาดโลกที่ต้องการดอกไม้ที่อยู่ได้นาน สวยงาม และราคาไม่แพง ● พัฒนาผลิตภัณฑ์ตามความต้องการนั้น ● ออกแบบระบบการขนส่งที่เหมาะสม ● กำหนดราคาในตลาดยอมรับได้

ซึ่งแตกต่างจาก Supply-Driven ที่เริ่มจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือเทคโนโลยีก่อน แล้วจึงหาตลาดในภายหลัง ซึ่งมักมีความเสี่ยงที่ผลิตภัณฑ์จะไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

ซึ่งการดำเนินงานลักษณะนี้ช่วยให้สามารถผลักดันสินค้าออกสู่ตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาหลักที่ขัดขวางการสร้างนวัตกรรมในประเทศไทย ได้แก่:

1. ระบบราชการ ที่ซับซ้อนและเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน
2. การขาดแรงจูงใจ ในการสร้างนวัตกรรม โดยเฉพาะในภาควิชาการ
3. ขาดหน่วยงานกลาง ที่ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างนักวิจัยและภาคธุรกิจ
4. การสนับสนุนทางการเงิน ยังไม่เพียงพอและไม่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ประกอบการ

แนวทางการแก้ไข

- ปรับ แรงจูงใจ (Incentive) ให้เหมาะสมกับภาควิชาการ เช่น ปรับ KPI ให้นำผลงานวิจัยไปสู่เชิงพาณิชย์มากขึ้น
- จัดตั้ง หน่วยงานกลาง ที่ทำหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม

- สนับสนุนเงินทุนให้ภาคเอกชน โดยเฉพาะในช่วง Early Stage เพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุน

งานเสวนาครั้งนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการสร้างระบบนิเวศนวัตกรรม (Innovation Ecosystem) ที่มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการทำงานร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ รวมถึงการสนับสนุนเชิงนโยบาย การสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม และการส่งเสริมการลงทุนที่ตรงกับความต้องการของตลาด หากประเทศไทยสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ จะช่วยผลักดันให้เกิดนวัตกรรมที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล และสร้างผลกระทบในวงกว้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

ช่องทางการติดตามรับชม

สามารถติดตามรับชมย้อนหลังได้ที่ “เพจเฟซบุ๊ก” สถาบันคลังสมองของชาติ

วันที่ 26 พฤศจิกายน 2567